

Badania NASK: ponad połowa polskich internautów styka się z manipulacją i dezinformacją w internecie

Ponad połowa polskich internautów przyznaje, że w ostatnich miesiącach zetknęła się z manipulacją lub dezinformacją, a 35 proc. Polaków ze sfalszowanymi informacjami w sieci spotyka się raz w tygodniu lub częściej. Przy czym aż 19 proc. wprost twierdzi, że nie sprawdza wiarygodności internetowych informacji, ani ich źródeł – wynika z nowych badań, przeprowadzonych przez Pracownię Badań Społecznych NASK.

Badacze pytali Polaków o ich opinie i obserwacje, dotyczące działań dezinformacyjnych w sieci. Wyniki pokazują, że nieprawdziwe lub zmanipulowane informacje występują powszechnie. Codziennie styka się z nimi 8,3 proc. ankietowanych, kilka razy w tygodniu 15,6 proc., raz w tygodniu – 11,1 proc.. Tylko 2,3 proc. respondentów wybrało odpowiedź „nigdy”.

Najczęstszy rodzaj dezinformacji, z jakim spotykają się Polacy, to fake news (29,9 proc.). Respondenci wymieniają też trolling (15,6 proc.), działania przez fałszywe konta, np. na portalach społecznościowych (14,9 proc.) i zmanipulowane zdjęcia (8,3 proc.). Wśród miejsc, w których manipulacja i dezinformacja występuje, wymieniane są najczęściej portale informacyjne (wskazało je 46,1 proc. badanych), strony o tematyce politycznej na facebooku (39,5 proc.) oraz fora dyskusyjne (35,6 proc.). Działania dezinformacyjne, według Polaków, najczęściej podejmują politycy – uważa tak 49,2 proc. respondentów. W kogo, zdaniem ankietowanych wymierzone są manipulacje? Najczęściej wskazywaną ofiarą jest polski rząd (41,5 proc.). W dalszej kolejności respondenci wymieniają partie opozycyjne (36,5 proc.), system oświaty i nauczycieli (31,1 proc.) oraz partie koalicji rządowej (27,5 proc.).

Dezinformacja i manipulacja opinią publiczną są zjawiskami uważanymi za jedno z poważniejszych wyzwań współczesnego internetu. Wyniki, które uzyskaliśmy, wskazują, że większość Polaków ten problem dostrzega. Niestety znaczna część badanych przyznaje się do tego, że nie weryfikuje prawdziwości

informacji w internecie” – mówi Kierownik Pracowni Badań Społecznych NASK dr Rafał Lange. Na pytanie o to, czy w ostatnich miesiącach spotkali się z informacjami fałszywymi lub zmanipulowanymi, 32,8 proc. badanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Na pytanie "jak często?", odpowiedź "trudno powiedzieć" została wskazana przez największy odsetek respondentów – 27,4 proc. Gdy pada pytanie o sprawdzanie prawdziwości informacji, ich źródeł, autentyczności profil lub wiarygodności osób, aż 19,1 proc. przyznaje, że weryfikacji nie dokonuje. "Te wyniki mogą niepokoić, szczególnie w zestawieniu z inną częścią badania, dotyczącą kompetencji medialnych. Z uzyskanych w niej odpowiedzi respondentów wynika, że duża część polskich internautów ma poważne problemy z odróżnianiem opinii od faktu" – wyjaśnia dr Rafał Lange.

Badanie zostało przeprowadzone na reprezentatywnej próbie 1000 dorosłych użytkowników Internetu w Polsce. Raport z pełnymi wynikami badania jest dostępny na stronie internetowej Państwowego Instytutu Badawczego NASK.

PLIKI DO POBRANIA

[Badania NASK: ponad połowa Polaków styka się z manipulacją i dezinformacją w internecie \(pdf, 4.34 MB\) 08.05.2019 11:00](#)